

знаяхъ гръцки, и сж бивали случаи, щото въ нѣкои гръцки села и кжци да бждж драгоманъ за споразумѣние между незнающитѣ другъ языкъ гъркини и нашитѣ българки. И гордѣяхъ се азъ съ знанието си. Въ Иерусалимъ не питайте; азъ знаехъ да *канерхвамъ* и да казвамъ апостола по гръцки — бѣхъ цѣль *анагностъ*. Говоряхъ малко и слабо, но чисто книжовния гръцки языкъ, не като островитенитѣ и други гръци. Запознавшитѣ ме псалтове и владици ми казвахъ: τὸ βελγαρακκ!

Въ дългото ни хаджийско проживяване — близо до 6 мѣсеци — въ Иерусалимъ, между обикновеннитѣ приключения, които съмъ описалъ въ ученическитѣ си книжки, заслужва тужъ да споменж единъ епизодъ.

Бѣше въ края на 1844 или въ началото на 1845 г., когато Иерусалимския патриархъ умрѣ въ Цариградъ и Св. Синодъ на Сионската църква избра за неговъ намѣстникъ Св. Лидийския Митрополитъ, Прѣосвящ. Кирилъ, човѣкъ около 50 год. възраст тогива, доста образованъ и благовъспитанъ. Въ деня на ржкоположението му въ съборний храмъ на Божигробската църква, вжтрѣ въ широкия олтарь, когато дванадесетътѣ владици въ архиерейскитѣ си одежди, насѣдали на дванайсетътѣ наредени около пелокржгъ съставляющата задня стѣна на олтаря, а посрѣдъ тѣхъ на патриаршеския прѣстолъ ржкополагаемий новъ патриархъ изслушваше обряднитѣ църковни пѣсни и словословия отъ пѣющитѣ владици, азъ като *анагностъ*, облѣченъ съ одежди на анагноста, стояхъ отъ дѣсената му ржка, за да поемамъ патерицата отъ него въ извѣстни минути, припаднж му, та донесохъ стомна съ вода да го припрѣскатъ за да се съвземе. По физически причини, било отъ голѣмата въ олтаря и пълната съ народъ църква горещина, било отъ душевно вълнение, но това припадание се случи съ ржкополагаемия Иерусалимски Патриархъ Кирилъ. Само по себе си това не би заслужило тука да го спомнямъ, ако не бѣше сподирено отъ друго подиръ 30 години, и което ще трѣбва да раскажж тука.

Позната е историята на българската *схизма*, отъ какви причини се извика и какъ стана. Само Иерусалимския Патриархъ, тоя именно Кирилъ, останж на особно мнѣние, въ полза на правото ни дѣло и не подписа несправедливото рѣшение на гръцкия съборъ въ Цариградъ, вслѣдствие на което гърцитѣ го афоресахъ и го смѣнихъ отъ прѣстола му. На 1873